

طرح درس

مطالعات منطقه‌ای

کارشناسی ارشد روابط بین‌الملل ۲ واحد نیمسال دوم ۹۸-۹۹

دکتر فرهاد عطایی

این درس به مطالعات منطقه‌ای به عنوان یک رشته مستقل، اما مرتبط با روابط بین‌الملل می‌پردازد. هدف این درس مروری بر نظریه‌های مطالعات منطقه‌ای و نیز شناختن عملی منطقه موسوم به خاورمیانه است. جدا از مباحث مفهومی و نظری، این درس رویکردی کلاسیک دارد و در آن تاریخ و فرهنگ، جامعه و سیاست، اقتصاد، عوامل همگرایی و واگرایی، و جهانی شدن و تاثیر آن بر این منطقه مطالعه می‌شود.

دانشجویان باید مطالب تعیین شده را قبل از حضور در کلاس مطالعه کرده باشند. کلاسها یکسر به بحث، تحلیل، و ارزیابی مطالب تعیین شده می‌گذرد و حضور فعال دانشجویان در بحث الزامی است. پس از پایان هر مبحث، دانشجویان یک گزارش مکتوب در باره موضوع بحث، خلاصه مطالب مطالعه شده و مباحث طرح شده در کلاس، و نقد و اظهارنظر شخصی تحویل می‌دهند.

نمره نهایی به ترتیب زیر محاسبه می‌شود:

مطالعه مطالب تعیین شده، حضور در کلاس و شرکت در بحث ۵ نمره
گزارشهای موضوعی در طی ترم ۱۰ نمره
امتحان پایان ترم ۵ نمره

زمان بندی درس

- هفته ۱-۴ مباحث مفهومی و نظری در مطالعات منطقه‌ای
- هفته ۵-۸ تاریخ سیاسی، اجتماعی و فرهنگی منطقه
- هفته ۹-۱۴ مباحث روز منطقه
- هفته ۱۵ مرور کلی و نتیجه گیری

منابع

- اسمیل، واسلاو، "الفبای منابع و کاربردهای انرژی برای جهان قرن بیست و یکم"، آمریکا و جهان قرن بیست و یکم؛ مجموعه مقالات تاریخ معاصر، تألیف، ترجمه و نقد فرهاد عطایی و محمدرضا اقارب پرست، تهران، انتشارات دانشگاه امام صادق،

-دهقانی فیروزآبادی، سید جلال؛ "تحول در نظریه های منطقه گرایی"، *مطالعات اوراسیای مرکزی*، س ۲، ش ۵، زمستان ۱۳۸۸

عطایی، فرهاد؛ "عوامل موثر در ایجاد حکومت صهیونیستی در فلسطین"، *اسرائیل شناسی، آمریکا شناسی*، صص ۱-۲۴

- کولایی، الهه و سازمند، بهاره (۱۳۸۹) "زمینه های درون نظری و برون نظری تحول در نظریه های منطقه گرایی"، پژوهش

سیاست نظری، ش ۹، زمستان ۱۳۸۹ و بهار ۱۳۹۰، صص ۱۲۷-۱۴۶

-روحانی، حسن؛ "سیاست خارجی و آینده نفت و گاز کشور"، *فصلنامه روابط بین الملل*، س ۲، ش ۷، پاییز ۱۳۸۹، صص ۷-

۳۸

- فرشی، محمدبن احمد؛ آیین شهرداری در قرن هفتم هجری، ترجمه جعفر شعار، شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۶۷

- کایزا هتینماکی و جیرکی کاکونن؛ "تشکیل مذاطقی و تأثیر آن بر نظریه روابط بین الملل، جهان گرایی و منطقه گرایی نو

، ۳۴۹-۸۳ بیوردن هتته، آندراش، اینوتای و اوزوالدو سونکل، ویراستاران، ۱۳۹۱

-کلمنت، هنری، "برخورد فرایندهای جهانی شدن در خاورمیانه"، *روابط بین الملل خاورمیانه*، ویرایش لوییس فاست، مطالعات

سیاسی و بین المللی ۱۳۸۶

- لپیدوس، آیر؛ *تاریخ جوامع اسلامی*، ترجمه علی بختیاری، انتشارات اطلاعات ۱۳۷۸

- منوری، سیدعلی؛ "فرهنگ منطقه گرایی بر مبنای چرخش سازه انگارانه در روابط بین الملل"، *فصلنامه سیاست*، ش ۲، تابستان

۱۳۹۷

- هتته، بیوردن، "جهانی شدن و منطقه گرایی نو، دومین دگرگونی بزرگ"، *جهان گرایی و منطقه گرایی نو*، بیوردن هتته،

آندراش، اینوتای و اوزوالدو سونکل، ویراستاران ۱۳۹۱

- مستند: Empire of Faith,

منابع اضافی

-*Regions in International Relations; the Return from Exile*; Petito and Hatzopoulos eds., New York, 2003

- Louise Fawcett "Regionalism from an Historical Perspective". In Marry Farrell, Björn Hettne, and Luk Van, Langenhove, eds. *Global Politics of Regionalism: An Introduction*, (2005), pp. 21-37.

- Shaun Breslin, Richard Higgott and Ben Rosamond, "Regions in Comparative Perspective". In Shaun Breslin, Christopher W. Hughes, Nicola Phillips, and Ben Rosamond, eds. *New Regionalisms in the Global Political Economy*, 1-19, 2002.

Mary Farrell (2005) "The Global Politics of Regionalism: An Introduction". In Marry Farrell, Björn Hettne, and Luk, Van Langenhove, eds. *Global Politics of Regionalism: An Introduction*, 1-14.